نگاهی به جذابیت‌های فصل پاییز و تأثیر آن بر سلامتی انسان

بخش نخست

نسیم پاییز بر تن رنگین‌کمان برگ‌ها

■ حسن آقایی

پاییز در راستی و درستی خود ساز و نوایی نهانی و آشکار دارد. با خوش‌نمایی‌های شکوهانه و دل‌انگیز خاطره‌های ماندگار بر لوح ذهن انسان‌ها نقش می‌زند...

... نسیم به لطافت رؤیا گیسوان پرپشت اما درهم ریخته درختان را چندی این سو و آن‌سو می‌کشد، آفتاب ولرم چتر خود را چندان باز نمی‌کند. آبی آسمان گاه سربی و گه خاکستری می‌شود... نرم نرمک هجوم غارتگرانه تندباد پولک‌های تن‌پوش درختان را تاراج می‌کند و رگ‌هاشان به لرزش می‌افتند و به زیر نگاه می‌کنند که از گام‌ها خش‌خش به گوش نیم‌جان‌شان می‌رسد... و سرانجام باران می‌بارد و خاک‌شان می‌شوید و... در میان این حالات این صورتگر قهار پاییز تمام عیار و کمال و رنگین را بر بوم زندگی تصویر می‌کند.

این گزارش نگاه و نمادی به گوناگونی، زیباسازی و جذابیت‌های ویژه فصل پاییز دارد. البته تعمق بیدارد‌لانه به ماهیت تحولات این موضوع، سبب صیقل روحیه و تأمل فکر نیز می‌شود. در همین ارتباط اشاراتی به اثرات فصل پاییز در تندرستی جسم و روان و حفظ و رعایت تغییرات آب و هوای فصل هم دارد. از دیگر جهت نگاهی هم به همزمانی خاص این سومین فصل سال با مهرماه که آغاز دگربار جنب و جوش و خروش از بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها می‌باشد، دارد...

پاییز؛ نیک‌اندیشی به اندرزهای آفرینش

یک کتاب فروش، رنگارنگی فصل پاییز را انگیزه‌ای برای نیک‌اندیشیدن انسان‌ها به حکمت آفرینش و اندرزها از گردش و تغییر فصول می‌داند. گفته «فتحی» هم چنین حاکی از آن است که تأثیر سومین فصل سال روی فکر و روان افراد متفاوت است. برخی از پاییز شاد می‌شوند و لذت می‌برند، و عده‌ای غمگین می‌شوند. اما تغییر رنگ‌های مختلف بر و بار درختان سبب‌ساز آن می‌شود که به حکمت و مصلحت خالق و طبیعت تأمل و توجه عمیق کرد. او در فرصت کوتاه خود به لحاظ مراجعه‌کنندگان، می‌افزاید: «ما باید در فصول زمان در ملاحظات و رویکردها از حد اعتدال نسبت به پدیده‌هایی که پیرامون زندگی‌مان است در خودخواهی افراط نکنیم. اگرچه کسانی بوده‌اند که در این فصل زیبا و روان‌بخش برگ‌های خشکیده و انباشته درختان را به هر دلیل آتش می‌زدند و چه بسیار موجب خسارت جانبی شدند، اما باید از واقعیت پاییز در سیرت جوانی و بهار، تابستان، پاییز و زمستان عبرت گرفت.»

از کودکی تا دانشجویی با صدای خش‌خش برگ‌ها

از زمان کودکی در حیاط خانه، تاکنون که دانشجو است از قدم زدن روی برگ‌های خزان‌زده لذت می‌برد. «اسماعیل گرجی» در دانشگاه شهید بهشتی- معماری می‌خواند. او پاییز را تنوع‌آور و با حال و هوای بهترنسبت به فصول دیگر می‌داند که روی روان انسان اثر دلپذیر می‌گذارد.

از این دانشجو می‌پرسم چه خاطره‌ای از پاییز دارد؟ کمی مکث می‌کند بعد می‌گوید موردی که خاطره شده باشد ندارد. اما تعریف می‌کند: «در این فصل فرضاً اگر فکر می‌کنم مشکلی دارم روی برگ‌های خشکیده قدم می‌زنم. در پیاده‌روها و هرجای دیگر که برگ‌های خشک درختان ریخته شده راه می‌روم و احساس آرامش می‌کنم.» (لبخندی می‌زند) ادامه می‌دهد: «در این جور راه‌ها گله به گله مارپیچوار به سمت توده برگ‌ها می‌روم. صدای خش‌خش له شدن برگ‌ها برایم خوش‌آهنگ و لذتبخش است.»

او که هنوز این عادت را از کودکی دارد می‌گوید: «در آن دوران و در پاییز روی برگ‌های خشکیده که در حیاط خانه بزرگمان ریخته می‌شد راه می‌رفتم و از صدای خش‌خش خرد شدن‌شان خوشم می‌آمد.»

سرشار از زیبایی رنگ‌های پاییز

«باید شاکر پروردگار عالم باشیم که در سرزمین اجدادی‌مان چهار فصل پربرکت داریم و هر فصلش تابع یک شرایط آب و هوایی است.»

«کریمیان» مدیر داخلی یک کارگاه تولید لباس است او در ادامه صحبتش می‌افزاید: «زیبایی و طراوت هر فصل مایه انبساط خاطر و سخاوت الهی برای ادامه زندگی و تامین سلامت بندگان است. هر فصل رمز و راز و تنوع و نظم و زمان خاص خود را دارد. بهار، موسم رویش و شکوفایی، تابستان گرم باروری میوه‌جات، پاییز با نسیم روح‌بر و برگریزان و زمستان با برف و باران زمین را آماده آمدن بهار نو می‌سازد. هر کدام در نهایت ذخیره‌ساز نیازهای زندگانی ما نیز هستند.»

می‌پرسم چه خاطره‌ای از گردش فصول طبیعت دارد؟ سر تکان می‌دهد و می‌گوید: «خاطره‌ام از بچگی تا الان که آفتاب جوانی‌ام پشت کوه پنهان شده است (بلند می‌خندد) در تمام سال‌ها سرشار از دل‌انگیزی زیبایی رنگارنگ پاییز بوده‌ام. این شگفت‌انگیز نیست که رنگ اصیل اولیه برگ درخت‌ها به چند رنگ درمی‌آید؟ یا این که برگ‌هایی که خشک خواهند شد و می‌ریزند اما در همین جریان به رنگ‌های دیگر درمی‌آیند، تعجب‌آور نیست؟...» می‌گویم شنیده شده که برخی میل به تماشای خزان نشان نمی‌دهند. می‌گوید: «شاید برایشان دلگیرکننده است چون درخت‌های پربار، عریان از پوشش برگ‌ها می‌شوند. فراموش نکنیم تغییر هوا و غروب زودرس و کم شدن تابش خورشید روی خلق و روحیه برخی انسانها اثر می‌گذارد. شخصا معتقدم آدم باید به هر طریق با طبیعت سازگار باشد چون سرشت ما با طبیعت انس و الفت دارد. هر نوع طبیعت به آدم روحیه می‌دهد و فکر را مشغول بودن و علت و ثمره‌اش می‌کند.»

*** یک پژوهشگر امور محیط‌زیست: باور به نظم و برنامه‌ریزی دقیق طبیعت دانا رموز هر فصل را به ما تفهیم می‌نماید و هر فصل بر محور «ابر و باد و مه و خورشید و فلک...» می‌گردد.**

عکس: حسین مرصادی

رموز هر فصل باور نظم دقیق طبیعت

«ابر و باد و مه و خورشید و فلک درکارند...» تا همه مخلوقات از سفره پرنعمت و سخاوت خالق زندگی‌شان را تداوم بخشند. چنانچه توجه راستین به نظم و برنامه‌ریزی‌های دقیق طبیعت هوشیار و دانا داشته باشیم که داریم، در چنین صورت، رموز و فلسفه هر فصل سال این را به ما تفهیم می‌نماید که هر فصل از چهار فصل سرزمین‌مان محور همان مصرع بالا، می‌گردد و فعل و انفعال‌شان بر این اساس صورت می‌گیرد.»این نظرات یک پژوهشگر امور محیط‌زیست است که خود را «زارع پیشه» معرفی می‌کند و در برابر پرسشم مبنی بر این که ره‌آورد و تاثیرگذاری‌های پاییز در چرخش زندگی و آب و هوا چیست؟ بیان می‌کند.

او در ادامه با این اظهار که پاییز تنها فصل برگریزان نیست، می‌افزاید: «سه ماه مهر، آبان وآذر این فصل بنا به اصطلاح یک معنا حاکی است که فاصله میان تابستان و زمستان و هم چنین فاصله بین فصل اول و آخر میانه‌روی موسم برگریزان است. تاثیر دیگر پاییز (در مهرماه) آن است که طول روز و شب برابر و دمای هوا معتدل می‌شود. این اتفاقات بخشی کوچک و ساده از طلوع فصل پاییز یا برگ‌ریزان است.»وی درباره آن که برخی برگ‌ریزان را به نوعی رویکرد کهنسالی به نیستی می‌پندارند، می‌گوید: «این موضوع شاید ربط به روان شناسی دارد اما می‌توانم بگویم: مگر کسی از میزان عمر خود در حیات اطلاع دارد؟ این گونه نظرها بیشتر از خستگی، ناملایمات و بیشتر از تنهایی است. لیکن علم روان‌شناسی درباره تاثیر پاییز توصیه می‌کند انسان بهتر است در این فصل تنها نماند. اگر چه تنها زیستن در هر فصل و ماه چندان جایز نیست. توصیه من هم این است که چنین اشخاصی برای برون‌رفت از این تصورات که باید جدی هم تلقی شود، با خارج شدن از محیط خانه و صحبت کردن با دیگران و تماشای اطراف، خود را سرگرم و ذهن را سبک کنند.»

این پژوهشگر در پایان صحبت خود، از پاییز به عنوان تغییر در روان و آرامش و درک زمان و خوش بودن نام می‌برد.

خزان از چند منظر متفاوت

رنگارنگ شدن آشکار از جمله رنگ طلایی برگ‌های سبز درختان در پاییز جزیی از شگفتی و زیباسازی از منظر بصری، ویژه این فصل است که بسیار بسیار بر روح و اعصاب انسان اثر می‌گذارد.

این مطلب بخشی از نظر «رضا بسطامی» شغل آزاد است که در «درکه» با او گفت‌وگو می‌کنم («درکه» یکی از مناطق خوش‌آب و هوا و ییلاقی در تهران قدیم است که اما...)

می‌گویم دگرگونی‌های پاییز از جهات مختلف بدیهی و دلپذیرند ولی برخی این فصل را موجب دلتنگی‌شان می‌خوانند حتی افرادی برگریزان را نمادی از عمر تعبیر می‌کنند. شما در این خصوص باورتان چیست؟ می گوید: «پاییز فصلی از فصول و نظام طبیعت است و مثل دیگر پدیده‌های طبیعت دوره ماندگاری خود را طی می‌کند. هر یک هم خواص و ثمرات خود را دارند. از طرف دیگر همه انسان‌ها هم بنا به طبیعت و خلقت‌شان آمد و رفتی دارند. این دو مقوله هرگز ربط و رابطه‌ای با هم نخواهند داشت. در همین راستا این را باید گفت و باور کرد که پاییز هر فصل را ملاک افسردگی و تصور زمان پایان وجود خود نخوانیم. غیر از این هر چه باشد نوعی بدبینی، توهم و خیال است. چه بسیار افراد کهنسال ده‌ها پاییز و زمستان را دیده و تجربه کرده‌اند و پشت سر گذاشته و سلامت و پرانرژی هستند. معتقدم زندگی را باید با تمام پدیده‌های طبیعت به نیکی احساس و لمس و با خوشبینی استقبال کرد.»

تیشه به ریشه درختان برای احداث ساختمان

«بسطامی» با افسوس ادامه می‌دهد: «برخی از افراد بدون احساس نسبت به حفظ طبیعت سبز و رنگین، درختان تناور باغات اینجا را از بین برده و جای‌شان ساختمان بالا می‌برند. به عبارت دیگر خود انسان با تبر حرص مادیات تیشه به ریشه درختان می‌زند. آدم افسوس می‌خورد درختان مفید برای سلامت عموم انسان‌ها در هر فصل سال فدای سودبری‌ها می‌شوند.»

در یک دانشگاه در هند دندانپزشکی می‌خواند. حالا در قفسه‌های یک کتاب‌فروشی حوالی دانشگاه تهران سرگرم خواندن موضوع کتاب‌ها است.

روایت «محمد روغنی» از ماهیت فصل پاییز کم و بیش مثل برخی دیگران است به این مفاهیم: پاییز شرایط آب و هوا و زمان را تغییر می‌دهد. رنگ برگ درختان عوض می شود، باد درخت‌ها را می‌تکاند و برگ‌های خشک جدا شده از شاخه‌ها روی زمین ریخته می‌شوند و زیر پای رهگذران خش‌خش‌کنان خرد می‌شوند. این دگرگونی‌های فیزیکی و جوی و رنگ به رنگ شدن‌ها بر روحیه و حس و حال شخص تاثیر خوب می‌گذارند. از سوی دیگر آغاز فصل پاییز با زنگ باز شدن مدارس و فعالیت دانشگاه‌ها همزمان است. در چنین وضعیتی، مجموعه امور و زندگی به حالت یک جنب‌وجوش و تحول تازه اجتماعی درمی‌آید، حالتی که همیشه آدم‌ها در زندگی‌شان دنبال تغییر و تنوع و دوری از یکنواحتی بوده و هستند و این استقبال به دلیل حس آرامش تغییر محیط و طبیعت است. پاییز با نسیم خوش می‌آید و فصل خود را به سرمای زمستان می‌سپارد.

*** «فتحی» کتاب فروش: رنگارنگی فصل پاییز، انگیزه‌ای برای نیک‌اندیشیدن انسان به حکمت آفرینش و اندرزها از گردش و تغییر فصول می‌باشد.**

*** «بسطامی» شغل آزاد: پاییز فصلی از نظام طبیعت است که ثمرات مفید خود را دارد. آن را ملاک افسردگی و تصور زمان پایان وجود خود ندانیم.**

«آگهی مناقصه عمومی خرید - نوبت اول»
شماره‌های ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ سال ۹۲

وزارت نیرو
شرکت سهامی آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی در نظر دارد اقلام به مقدار و مشخصات ذیل:

شماره فراخوان	ردیف	نام و مشخصات کالا	تعداد یا مقدار	واحد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (به ریال)	محل اعتبار
۹۲	۱	لوله پلی‌اتیلن ۶۳	۱۵۰۰۰	متر	۱۲۲۱۰۰۰۰۰	غیر عمرانی
	۲	لوله پلی‌اتیلن ۹۰	۶۰۰۰	متر		
۹۳	۱	محفظه پلی‌اتیلن $\frac{1}{3}$ با لوله گالوانیزه و گله چینی و ناف برنجی	۱۰۰۰۰	عدد	۷۳۵۰۰۰۰۰	غیرعمرانی
۹۴	۱	دریچه داکتیل ۵۰×۴۰	۱۵۰۰	عدد	۹۳۵۰۰۰۰۰	غیرعمرانی

را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا از فروشندگان و تولیدکنندگان واجد صلاحیت دعوت می‌گردد ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی به آدرس تبریز - بلوار ۲۹ بهمن - جنب دانشگاه تبریز - امور قراردادها - تلفن: ۳۳۰۴۰۹۱-۰۴۱۱ -فاکس: ۳۳۰۹۹۹۲-۰۴۱۱ مراجعه و ضمن واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال برای هر مناقصه به حساب جام شماره ۷۲۲۱۱۲۴۷۳۳ بانک ملت باجه آب و فاضلاب تبریز (کد شعبه ۱۳۴۲/۵) و ارائه فیش آن به امور قراردادها، اسناد مربوطه را متعاقبا دریافت و در تاریخ قید شده در دعوتنامه پاکت خود را تحویل دبیرخانه شرکت نمایند، بدیهی است شرکت در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود. هزینه آگهی از برنده مناقصه اخذ خواهد شد.
سایت WWW.abfa_azarbaijan.ir

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

تحصیل اراضی

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران

به اطلاع می‌رساند شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران (شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران) به منظور تکمیل پروژه احداث خط لوله ۱۴اینچ انتقال فرآورده‌های نفتی از انبار ری به انبار کن تهران، قصد تحصیل اراضی موردنیاز واقع در روستای قلعه‌نو حاج‌موسی، حدفاصل اتوبان تهران به قم تا اتوبان صالح‌آباد مطابق با نقشه پیوست که به صورت رنگی مشخص شده را دارد. لذا در اجرای مفاد لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی/ عمرانی و نظامی دولت بدین‌وسیله به مالکین و صاحبان حقوق در اراضی مذکور ابلاغ می‌گردد از تاریخ نشر آگهی ظرف مدت یک ماه با در دست داشتن اسناد مالکیت به آدرس تهران- خیابان استاد نجات‌الهی- نبش خیابان شهید موسی کلانتری- شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران- طبقه نهم- امور حقوقی، مراجعه و یا نسبت به ارسال تصاویر مستندات ذیحقی خود به صندوق پستی شماره ۱۱۳۶۵/۶۷۱۴ اقدام نمایند.
م الف۲۹۷۶

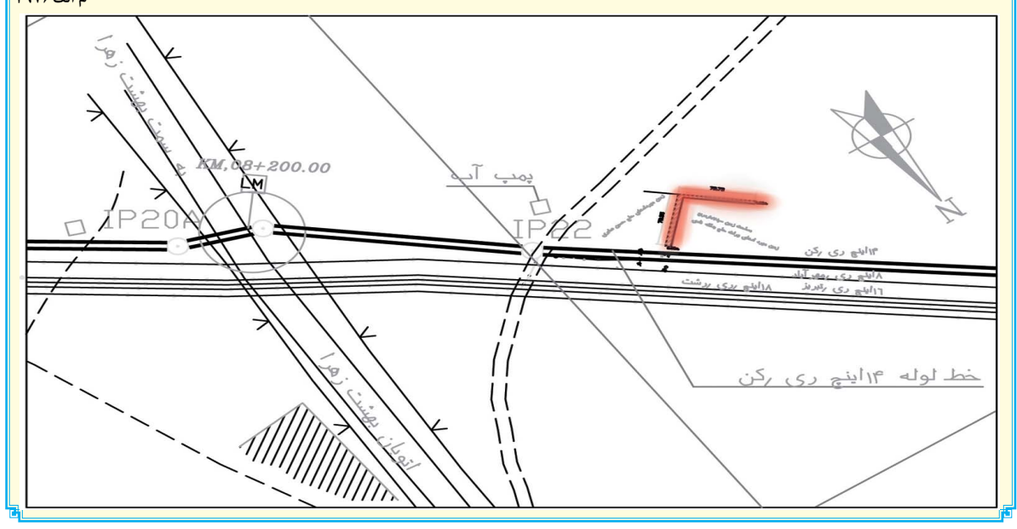

زن روز اولین نشریه مخصوص بانوان
با مطالب متنوع و خواندنی شنبه‌ها بصورت سراسری
منتشر می‌گردد

آگهی افزایش سرمایه شرکت کالیس بتن سهامی خاص به شماره ثبت ۷۰۶۹۶ وشناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۵۶۲۶۸

بموجب صورتجلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۹۲/۲/۲۴ و هیئت مدیره مورخ ۹۲/۲/۲۵ که در تاریخ ۹۲/۳/۲۱ به این اداره واصل گردید سرمایه شرکت از مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بمبلغ ۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال منقسم به ۲۰۰۰ سهم ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریالی بانام که تماما پرداخت شده از طریق مطالبات حال شده تامین گردیده افزایش یافته است. ماده مربوطه اساسنامه بشرح فوق اصلاح و ذیل ثبت از لحاظ افزایش سرمایه در تاریخ ۹۲/۴/۱ تکمیل امضاء گردیده است.

اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

«آگهی ابلاغ»

احتراما نظر به اینکه آقای محمد حیاتی فرزند حاجی در پرونده کلاسه ۳۴۲۰۱۳۹۱۱۰۰۰۰۰۱۱/ق به اتهام قاچاق کالا موضوع شکایت اداره کل گمرک بندرانزلی تحت تعقیب می‌باشد و به لحاظ معلوم نبودن اقامت نامبرده و به تجویز ماده ۱۱۵ و ۱۸۰ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مراتب یک نوبت در روزنامه کثیرالانتشار درج تا ظرف سی روز از تاریخ نشر آگهی در شعبه ویژه رسیدگی به قاچاق کالا و ارز تعزیرات حکومتی بندرانزلی حاضر و از اتهام انتسابی دفاع نماید. و الا شعبه غیابا به موضوع رسیدگی و حکم غیابی صادر خواهد شد.

سبزی- رئیس شعبه ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز تعزیرات حکومتی بندرانزلی

آگهی تصمیمات شرکت ساختمانی زرین دشت سهامی خاص به شماره ثبت ۹۳۹۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۳۹۱۶۰۰

به موجب صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه و هیئت مدیره مورخ ۹۲/۲/۳۱ که در تاریخ ۹۲/۳/۱ واصل گردید آقای مسعود محمدیان نمینی به شماره ملی ۰۰۳۳۳۱۵۱۱۶ به سمت بازرس اصلی و آقای علی‌اکبر جهانگیری دشت ارژنه به شماره ملی ۲۲۹۹۵۸۰۳۸۷ به سمت بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند. اعضای هیئت مدیره به مدت دو سال به قرار ذیل تعیین گردیدند: آقای مرتضی گیتی‌نما به شماره ملی ۰۰۴۳۲۰۷۰۴۹ به سمت رئیس هیئت مدیره، آقای علی زاهدی به شماره ملی ۱۲۸۴۴۲۳۲۳۹ به سمت نائب رئیس هیئت مدیره، آقایان فرهاد سماعی‌نژاد به شماره ملی ۱۲۸۴۴۳۸۲۸۷، سامان سماعی‌نژاد به شماره ملی ۱۲۸۸۹۹۵۹۴۶، ماهان گیتی‌نما به شماره ملی ۰۴۵۰۱۴۵۰۵۰ به سمت اعضای هیئت مدیره و آقای علی سماعی‌نژاد به شماره ملی ۱۲۸۸۹۵۱۷۲۸ به سمت مدیرعامل خارج از اعضای هیئت مدیره. امضای کلیه اوراق عادی و مکاتبات اداری و اموری که تعهد مالی نداشته باشد با امضای مدیرعامل و یا هر یک از اعضای هیئت مدیره منفردا و امضای اوراق رسمی و بهادار از قبیل چک، سفته، برات، قراردادهای تعهدآور و اسناد رسمی با امضای مدیرعامل و یا رئیس هیئت مدیره و یک نفر از اعضای هیئت مدیره متفقا و با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

جدول شماره ۹۸۲۳

بدون نقطه کور

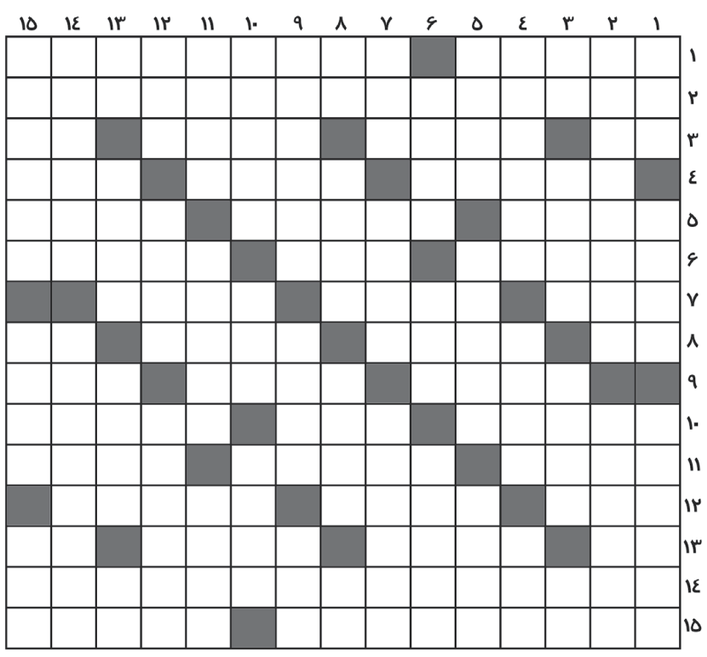

افقی:

۱- مبهم بودن- عنوان سوسیالیست‌های وطنی در اوایل مشروطیت ۲- امروزه حاکم بر اکثر ممالک اسلامی هستند و اولویت برای آنها حفاظت از منافع استکبار است ۳- مادر در گویش لری- شرف و حیثیت- کلمه الزام‌آور- نوشیدنی حرام ۴- مجله یا روزنامه- ماه تقویم سریانی- مصرف آن در دو قرن اخیر رواج یافته است ۵- مدعی بودن- بیماری مرگ‌آور برای گربه‌سانان بزرگ- آواز ۶- فیلسوف نوبل برده فرانسوی- وسیله کوه ساختن- هم زمان ۷- برابر و مقابل- دلتنگی- افسوس ۸- ساز شکوه‌گر- خنده‌آور- پهناورترین اقیانوس- مدافع فوتبال ۹- همسایه کاشان- جانوری با پوست گران‌بها- کشتی جنگی ۱۰- پاک کردن- مبرا- مبادله کردن ۱۱- پول رایج در سرزمین اژدهای زرد- در امانت روا نباشد- جناح چپ ۱۲- پایه و ستون- خواب‌آلود- اختراع مارکنی ایتالیایی ۱۳- شاخه بزرگ رود یانگ‌تسه- نام شهرری در متون باستانی- کارشناس زایمان- سخن صریح ۱۴- آواره و سرگردان شدن ۱۵- هدایت کردن شتر- زمانی معادل سی‌سال.

عمودی:
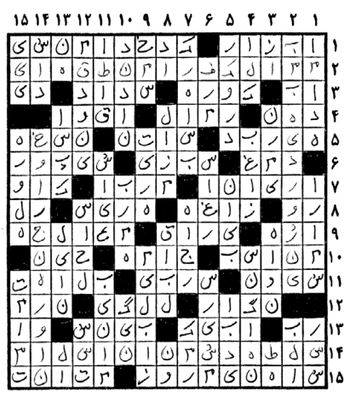
۱- رهبر سوریه- سهل- پایین و بالا ۲- سرنگون کردن حکومت- پایگاهی در جنگ تحمیلی ۳- معاون فراری هیتلر- سوره‌ای در کلام‌الله مجید- وقت و هنگام- ویتامینی که توسط میکروب‌های روده تولید می‌شود ۴- دستگاه نمایش فیلم- جان به جان‌آفرین سپردن- ناحیه صنعتی در آلمان ۵- پرورنده قهرمان- ماه سوخته شده گناهان- شاید چاله باشد ۶- پول رایج در امارات و قطر- نحوه سخن گفتن- جانور حرام گوشت ۷- مجرای گنداب- بداندیش و شک کننده- بی‌قراری ۸- مکان- زیبایی- بارانداز کالا در بازارهای قدیمی- دست ۹- لوله سفالی- لقب حضرت محمد(ص)- ضمیر ملکی چهارم ۱۰- محل کسب و کار- برش ساقه محصول- خاک ۱۱- قوم هند و اروپایی- تلخکامی- ورم ۱۲- بنده- بیمار- وصف نوعی انگور پرطرفدار ۱۳- صدای دهن‌کجی- وسیله روشنایی- فراموشکار- پیش درآمد بند ۱۴- توهم‌آفرین- گنجی که بدون زحمت به دست آید ۱۵- آه کشیدن از اندوه- تابستان را قابل تحمل می‌کند- حشره خون‌خوار.